SUPER SIZE ME

"ทุกสิ่งในอเมริกาล้วนใหญ่กว่าที่อื่น มีรถคันใหญ่ มีบ้านหลังใหญ่ บรรดาบริษัทที่ใหญ่ที่สุด อาหารจานใหญ่ที่สุด และสุดท้ายผู้คนก็ตัวใหญ่ที่สุด"

นี่ก็เป็นประโยคแรกๆ เลยของภาพยนตร์กวาดรางวัลเรื่องหนึ่งที่เปิดเรื่องมาก็พาให้คิดถึงคำว่า "ความพอดี"

"ความพอดี" เป็นเรื่องที่ดี เป็นเรื่องที่ถูกต้องซึ่งก็ตรงกันข้ามกับคำว่า "เกินพอดี" ไม่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนแน่นอน ผู้เขียนเองก็มั่นใจว่าต้องเป็นแบบนั้น แต่คำว่า "คุ้มค่า" ที่เคยคิดว่าดีนี่ซิ มันจะเกินความพอดีมั้ย? อันนี้ชักเริ่มจะไม่ค่อยแน่ใจนัก การใช้ชีวิตหรือใช้ทุกอย่างให้คุ้มค่า ฟังดูแล้วก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดี แต่การกินให้คุ้มค่าหรือกินให้มันคุ้มนี่คงจะไม่ใช่เรื่องที่ดีนัก เห็นมั้ยล่ะคนที่ชอบกินโน่นกินนี่ เผลอเป็นกิน กินไม่เบื่อ กินไม่รู้จักอิ่มจักพอสุดท้ายเป็นไง...อ่ะนะ..ก็อย่างที่รู้กันนั่นแหละ.....ไม่ได้ว่าใครนะ...อย่าคิดไปไกลเชียว เดี๋ยวไปกันใหญ่

ที่บอกว่า "อย่างที่รู้กันเนี่ยะ" หมายถึงโรคภัยไข้เจ็บที่มาจากการกินน่ะ คำว่าคุ้มค่าที่ใช้กับเรื่องกิน ผู้อ่านเองก็น่าจะคุ้นหูคุ้นตากันมาบ้างนะครับกับโปรโมชั่นต่างๆ ในร้านอาหารประเภทฟาสต์ฟู้ด ที่ผู้เขียนก็เคยพาตัวเองเข้าไปยืนงงอยู่หลายครั้งเหมือนกัน เลือกไม่ถูกจริงๆ ครับกับเมนูชุดต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ชุดสุดคุ้ม ชุดฉลาดเลือก....เอ...แล้วถ้าเราไม่เลือกนี่จะโง่หรือเปล่า หรือเราโง่ตั้งแต่ตัดสินใจเดินเข้ามาเลือก

"ทานที่นี่หรือทานที่บ้านคะ เพิ่มน้ำอัดลม เพิ่มมันบด เพิ่มเฟรนช์ฟราย เพิ่มสลัด เพิ่มๆๆ อีกสารพัด...เป็นไซส์พิเศษมั๊ยคะ" โอ้จอร์ช! มันยอดมาก...จ่ายเพิ่มอีกนิดแต่ได้มาอีกเพียบ แต่มันจะยิ่งคุ้มหรือเปล่า มาดูเนื้อในของหนังเรื่องนี้กัน

SUPER SIZE ME ภาพยนตร์ฟอร์มเล็กแต่ชื่อใหญ่สไตล์สารคดีของผู้กำกับหน้าใหม่สุดเพี้ยนนาม มอร์แกน สเปอร์ล็อค ที่ต้องยอมลงทุนแสดงนำเสียเองเพราะคงจะไม่มีนักแสดงคนไหนมาเล่นให้ กับบทบาทที่จะต้องกินอาหารของ แม็คโดนัลด์ อย่างเดียวทุกมื้อถึง ๑ เดือนเต็มๆ ความคิดสุดเพี้ยนของนายมอร์แกน ก็เริ่มมาจากที่เขาได้เห็นข่าวคดีฟ้องร้องของเด็กสาววัยรุ่นสองรายที่ต้องการความรับผิดชอบจากแม็คโดนัลด์ ให้มาร่วมด้วยช่วยกันจัดการกับโรคอ้วนของพวกเธอ แต่ก็ต้องผิดหวังจากการพิจารณาของศาลที่มีความเห็นว่า ทางแม็คโดนัลด์ไม่ได้มีเจตนาให้พวกเธอกินอาหารเหล่านั้นทุกมื้อ และโรคอ้วนของพวกเธอไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าเป็นเพราะกินอาหารของแม็คโดนัลด์อย่างเดียวเท่านั้น ทำให้แม็คโดนัลด์เจ้าของกิจอาหารฟ้าสท์ฟู้ดยักษ์ใหญ่ที่มีส่วนแบ่งการตลาดมากที่สุดในอเมริกา และมีสาขาอยู่ทุกที่ทุกแห่งในโลกไม่เว้นแม้แต่ในโรงพยาบาล ตกเป็นเป้าหมายของนายมอร์แกนทันที

ใช่แล้ว หนังเรื่องนี้ต้องการให้ทุกคนได้เห็นว่า ถ้ากินอาหารของแม็คโดนัลด์เพียงอย่างเดียว และจะต้องเพิ่มเป็นขนาด SUPER SIZE ถ้าพนักงานขายแนะนำเป็นเวลา ๓๐ วัน จะเกิดอะไรขึ้น นายมอร์แกน เริ่มเปิดกล้องด้วยสมรรถภาพร่างกายที่ดีระดับสุดยอด หัวใจและทุกอย่างปกติ ระดับโคเลสเตอรอล ๑๖๕ ไตและตับทำงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม ไม่มีวี่แววของโรคร้ายโดยได้รับการฟันธงจากแพทย์โรคหัวใจ แพทย์โรคกระเพาะและลำไส้

แพทย์โรคทั่วไป นักโภชนาการและที่ปรึกษาด้านบริหารร่างกาย ที่ทุกคนก็ต่างเห็นพ้องต้องกันว่า ไม่น่าจะมีปัญหามากนักสำหรับสมรรถภาพร่างกายที่ดีของนายมอร์แกน

แต่ผลที่เกิดขึ้นกลับเกินคาดกว่าที่ทุกคนคิดไว้มาก เพราะเพียงแค่วันแรกๆ ร่างกายของเขาก็เริ่มออกแววต่อต้านด้วยอาการปวดท้องมีเหงื่อออก และเวียนหัวเพราะน้ำตาลจากอาหารของแม็คโดนัลด์ และเริ่มเลวร้ายยิ่งขึ้นไปอีกเมื่อระดับโคเลสเตอรอลของนายมอร์แกนขึ้นพรวดพราด มาเป็น ๒๒๕ พร้อมกับตับที่แย่ลงอย่างที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เขากลายเป็นคนป่วยจนแพทย์ต้องแนะนำให้เลิกล้มภารกิจที่เพิ่งจะผ่านมาได้เพียงครึ่งทางเท่านั้น และก็ไม่ได้มีแค่อาการป่วยทางกายเพียงอย่างเดียว นายมอร์แกนยังรู้สึกหดหู่อย่างไร้สาเหตุเมื่อยังไม่ได้กินอาหารของแม็คโดนัลด์ และจะรู้สึกดีขึ้นเมื่อได้กินมันเข้าไป แน่นอนเขากำลังพยายามจะบอกคนดูถึงสารเสพติดบางอย่างที่มีอยู่ในอาหารและน้ำอัดลมเหล่านั้น จนทำให้เขาอยากกินมันเพิ่มมากขึ้นและเพิ่มมากขึ้นอีกเรื่อยๆ และก็ไม่ได้มีเพียงแค่นายมอร์แกนคนเดียวที่เป็นแบบนี้

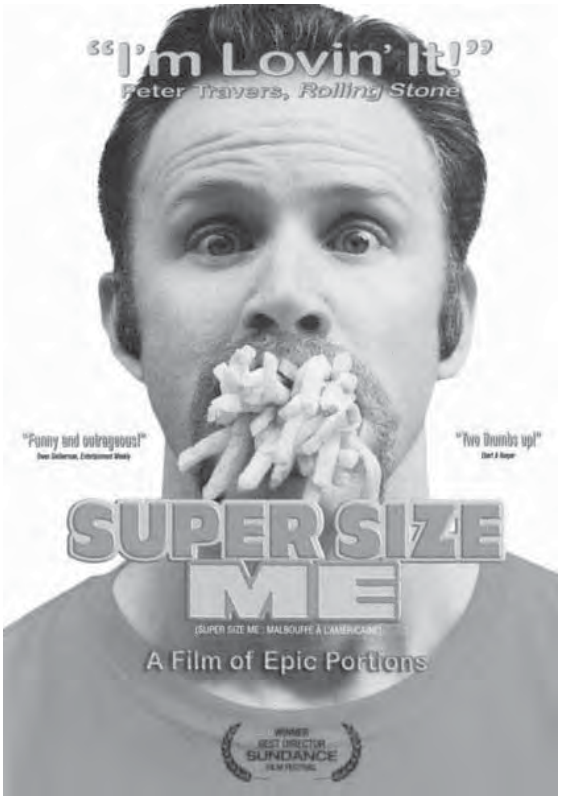

เพราะหนังเรื่องนี้ยังได้พาดพิงไปถึงชายอีกคนหนึ่งที่ติดน้ำอัดลมงอมแงมและต้องเสพมันเข้าไปวันละ ๒ แกลลอนจนทำให้ตาของเขาเริ่มจะบอดสนิทเพราะโรคเบาหวาน แพทย์ต้องทำการรักษาด้วยการผ่าตัดกระเพาะของเขา ซึ่งก็ถูกบันทึกไว้ในหนังให้เราได้ดูกันอย่างจะๆ ทุกขั้นตอน ทั้งผ่า ทั้งตัด ทั้งเย็บ.....เห็นแล้ว อึ้ง ทึ่ง เสียวจริงๆ

มาถึงขั้นนี้ ถ้าเป็นผู้เขียนเองก็คงต้องหยุด แต่สำหรับนายมอร์แกนนั้น ดูเหมือนจะไม่มีอะไรมาหยุดเขาได้ภารกิจฆ่าตัวตายด้วยไขมันและน้ำตาลยังคงดำเนินต่อไปพร้อมกับสภาพร่างกายที่ย่ำแย่ลงทุกที แต่อย่างไรก็ดีสุดท้ายนายมอร์แกน ก็ผ่าน ๓๐ วัน มาได้ แต่ก็เป็นการผ่านมาได้แบบจวนเจียนจะตายเต็มที เพราะตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เขาฟาดน้ำตาลที่มีอยู่ในอาหารเหล่านั้นไป ๓๐ ปอนด์ ไขมันอีก ๑๒ ปอนด์ และสารปรุงแต่งอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมาก ทำให้ทุกอย่างในร่างกายของเขาผิดปกติจนแพทย์เองก็ไม่อยากเชื่อว่าจะเป็นไปได้ เฉียดเป็นโรคหัวใจวาย หัวใจตีบ หลอดเลือดตีบ ไตวายและตับแข็ง ต้องสั่งให้งดอาหารเหล่านั้นเป็นเวลาถึง ๑ ปี โดยที่แพทย์เองก็ยังไม่แน่ใจว่าทุกอย่างในร่างกายของนายมอร์แกนจะกลับคืนสู่ปกติได้หรือไม่...แหม..ทำไปได้

ทั้งหมดก็เป็นเรื่องราวคร่าวๆ ของหนังเรื่องนี้ที่มีส่วนทำให้แม็คโดนัลด์ตัดสินใจเลิกจำหน่ายอาหารขนาด SUPER SIZE ทั้งหมด และพยายามจะบอกกับลูกค้าว่าไม่ได้เป็นเพราะหนังเรื่องนี้ อาหารของแม็คโดนัลด์ไม่ได้เลวร้ายขนาดนั้น และจะไม่รับผิดชอบอะไรกับความเพี้ยนของนายมอร์แกน สเปอร์ล็อค ที่พยายามจะชักนำความคิดของคนดูให้รู้สึกไม่ดีกับแม็คโดนัลด์ แต่จากการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจวายเฉียบพลันของนายจิม แคนตาลูโป ซึ่งเป็นประธานและซีอีโอของแม็คโดนัลด์ในเวลาต่อมาก็ทำให้ลูกค้าแม็คโดนัลด์ต้องกลับมาคิดหนักอีกครั้งว่าพวกเขาควรจะเชื่อใคร

สำหรับผู้เขียนเองก็คิดว่า SUPER SIZE ME เป็นหนังที่น่าดูน่าคิด และยังสอดแทรกแง่คิดดีๆ ไว้อีกหลายเรื่อง อย่างเรื่องของเด็กๆ ที่ถูกมอมเมาจากการ์ตูนโฆษณาของแม็คโดนัลด์ จนสามารถจดจำหน้าตาของตัวการ์ตูนเหล่านั้นได้ดียิ่งกว่าจำใบหน้าบุคคลสำคัญของโลกเสียอีก และยังโยงใยไปถึงเรื่องการตลาดของแม็คโดนัลด์ที่หลอกล่อเด็กๆ ด้วยของเล่น สนามเด็กเล่น ตัวตลก และหนังการ์ตูน จนพ่อแม่ต้องพาเด็กๆ เข้าไปในร้าน ทำให้เด็กๆ รู้สึกฝังใจกับความอบอุ่นที่ได้กินได้เล่นขณะอยู่กับ

พ่อแม่ ซึ่งมันจะฝังหัวพวกเขาไปจนโตเป็นผู้ใหญ่และเขาก็จะทำเช่นนี้กับลูกหลานของเขาต่อไปอีกเรื่อยๆ และถ้าค่านิยมเหล่านี้ยังดำเนินต่อไปเด็กๆ ที่เกิดหลังปี ๒๐๐๐ หนึ่งในสามคนจะต้องถูกคุกคามด้วยโรคเบาหวาน ฟังแล้วมันรู้สึกแย่ๆ ยังไงก็ไม่รู้เนอะ

แต่ก็เอาเถอะ ตัวเราเองก็ต้องดูแลตัวเราและลูกหลานของเราไว้ให้ดีๆ คงไม่มีใครที่ไหนมาช่วยมาคุ้มครองผู้บริโภคอย่างเราได้ดีเท่ากับตัวของเรา ผู้ประกอบการทั้งหลายต่างก็แข่งขันกันพัฒนารูปลักษณ์มากกว่าการพัฒนาคุณภาพของสินค้า ต่างฝ่ายต่างก็ทุ่มโฆษณาเพื่อสร้างภาพลักษณ์และค่านิยมมากกว่าจะทุ่มไปยังตัวสินค้า ผู้เขียนไม่แปลกใจเลยที่เห็นคนเดินผ่านแผงขายน้ำส้มแท้ๆ ที่คั้นสดๆ เข้าไปในร้านมินิมาร์ทเพื่อจะไปคว้าเอาส้มปลอมที่อยู่ในขวดที่ดูดีกว่า มองไปทางไหนก็เห็นแต่เด็กวัยรุ่นที่หันมาดื่มน้ำชาเขียวชาขาวที่กระหน่ำโฆษณาจนชาหูแทนน้ำ และไม่ใช่เพียงแค่เด็กวัยรุ่นเท่านั้นเพื่อนผู้เขียนคนหนึ่งก็เป็นอย่างนั้น เขาดื่มมันแทนน้ำเหมือนกัน หวังจะให้ตัวเองมีสุขภาพที่ดีขึ้นอย่างที่เห็นในโฆษณา แต่สุดท้ายก็ต้องเลิกรา ทั้งๆที่อีกนิดเดียวเขาก็จะได้อยู่กินกับโรคเบาหวานอย่างเป็นทางการ

มันคงจะมากไป แล้วแค่ไหนถึงจะพอดี อันนี้ผู้บริโภคอย่างเราๆ ท่านๆ ก็ต้องคิด ต้องตัดสินใจกันเอาเอง คงไม่มีผู้ประกอบการรายไหนไม่อยากได้เงินจากเรามากๆ มาบอกว่าให้กินให้ใช้ของเขาแต่น้อยๆ นะ ถ้ามากไปจะไม่ดีเออ... แต่ก็มีอยู่เหมือนกันนะที่บอก แต่ก็บอกแบบที่คนธรรมดาพูดตามไม่ทันแล้วก็ฟังแทบจะไม่รู้เรื่องน่ะ ห้ามอะไรบ้างก็ไม่รู้...วันละสองขวด แถมยังขี้อายอีกนะเวลาพิมพ์ว่าห้ามอะไรลงบนฉลากข้างขวดเนี่ยหาแทบไม่เจอ คงได้แต่ทำใจ เพราะเราดันเกิดมาในยุคของเงินคือทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีใครมาเพิ่มอะไรให้เราฟรีๆ เช่นเดียวกันกับในหนังเรื่องนี้ที่ร้านฟาสต์ฟู้ดเขาชวนให้เราเพิ่มโน่นเพิ่มนี่น่ะ พวกเขาต้องการอะไร ความคุ้มค่าและสุขภาพที่ดีของเราหรือเงินของเรา ทั้งผู้อ่านและผู้เขียนต่างก็รู้คำตอบกันดี

"กี่โรคดีคะ? แล้วจะป่วยที่นี่หรือใส่กล่องกลับไปป่วยที่บ้าน เพิ่มโอกาสเป็นโรคหัวใจวาย หลอดเลือดตีบ ไขมันอุดตัน ตับอักเสบ หรือไตวายเป็นขนาดพิเศษมั้ยคะ?"

ให้แก่คนหนุ่มสาว

มันเป็นบาปสำหรับการรับรู้
ถ้าหากเธอยังอยู่กับความหลง
ก้าวไปกับความอ่อนไหวไม่มั่นคง
และพะวงว่าที่นี่จะมีภัย

ทางข้างหน้าหนทางจะว่างเปล่า
แดดจะเผาผิวผ่องเธอหมองไหม้
ที่ตรงโน้นมีหุบเหวมีเปลวไฟ
ถ้าอ่อนแอจะก้าวไปอย่างไรกัน

เธอลองมองออกไปให้รอบข้าง
มองผ่านสิ่งต่างต่างซึ่งขวางกั้น
ในที่ไกลแสนไกลออกไปนั้น
ศึกษามันให้เห็นความเป็นจริง

แบกภาระท่ามกลางทางสายนี้
เป็นหน้าที่ซึ่งภูมิใจได้อย่างยิ่ง
ควรทำมันให้ตลอดหรือทอดทิ้ง
เลือกแต่สิ่งง่ายง่ายใกล้ใกล้ตัว

ความอ่อนไหวในอารมณ์ข่มให้นิ่ง
ใช้สมองตรองทุกสิ่งให้ถ้วนทั่ว
วางระแวงหวั่นหวาดความขลาดกลัว
ซึ่งเป็นรั้วรอบรายเธอไว้นั้น

เธอจะยืนได้มั่นคงเดินตรงเส้น
และดีเด่นด้วยงานการสร้างสรรค์
เป็นผู้ตาม, เป็นผู้นำ คนสำคัญ
สมกับที่เรามุ่งมั่นมานานนับ

จากที่นี่คือคืนวันการเริ่มต้น
เราทุกคนเป็นเปลวไฟที่ใกล้ดับ
แต่ก่อนแสงสุดท้ายจะหายลับ
เราต้องการไฟสำหรับการดับไฟ

- กรวิก ๒๕๑๒